

Kwas szczawiowy a dieta żółwi lądowych

Beata, ndz., 24/12/2006

- [Żywienie](#)

Jednym z tzw. składników nieodżywczych (in. anty-odżywczych) jest kwas szczawiowy. Jest to substancja, o której często mówi się w kontekście żywienia żółwi lądowych podkreślając jej znaczną szkodliwość, która to szkodliwość ujawnia się jednakże dopiero po pewnym czasie (jak prawie wszystkie problemy i choroby żółwi). Warto zatem spróbować odpowiedzieć sobie na pytanie – czym jest ów związek i dlaczego jest on dla żółwi tak niebezpieczny?

Kwas szczawiowy jest to często występujący w przyrodzie, najprostszy kwas dwukarboksylowy, rozpuszczalny w wodzie. Jego szkodliwość przejawia się w tym, iż **tworzy on z wapniem i magnezem trudno rozpuszczalne sole, uniemożliwiając przyswojenie tych składników przez organizm**, co prowadzi do odwapnienia kości i zaburzeń równowagi mineralnej w ustroju. Ponadto szczawian wapniowy, jako trudno rozpuszczalny związek odkłada się w nerkach (szczególnie w miedniczkach nerkowych) w postaci „kamieni nerkowych” lub „piasku”. Nadmierne ilości kwasu szczawiowego są szkodliwe również dla ssaków, lecz z uwagi na rolę i zapotrzebowanie wapnia w diecie żółwi oraz ich oszczędną gospodarkę wodną, kwas szczawiowy jest dla tych gadów bezwzględnie niewskazany.

Żółwie odżywiane regularnie roślinnością zawierającą kwas szczawiowy są odwapnione, co prowadzi do problemów z formowaniem kośćca takich jak zmiękczenia i deformacje, natomiast osadzanie się szczawianów w nerkach nieuchronnie prowadzi do kamicy nerkowej u żółwi. Ponadto sama obecność większych ilości tego silnego kwasu działa drażniąco na tkanki.

Unikajmy zatem roślin obfitujących w ten związek, szczególnie roślin z wymienionych poniżej w pierwszej kolejności na liście (rośliny wymieniono kolejno według ilości zawartego w nich kwasu szczawiowego). Pamiętajmy również, że wiele innych roślin stanowiących warzywa jadalne (także w postaci bulw, nasion czy strąków) oraz niektóre owoce zawierają spore ilości tego związku. Nie są one jednak szczegółowo wymienione na poniższej liście, gdyż co do zasady odradza się żółwiom podawanie większości warzyw i wszystkich owoców (wyjątki zasługują zaś na osobne omówienie).

Rośliny zawierające kwas szczawiowy:

- Komosa biała (*Chenopodium album*) – zawiera ekstremalne ilości
- Gryka zwyczajna (*Fagopyrum esculentum*)
- Portulaka warzywna, portulaka pospolita (*Portulaca oleracea*)
- Rabarbar ogrodowy (*Rheum rhaponticum*)
- Liście herbaty
- Sałata jadowita (*Latex exudate*)
- Szpinak
- Szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*) i inne gatunki szczawiu
- Kapusta sitowa (*Brassica juncea*)
- Owies (cała roślina)
- Kapusta warzywna (*Brassica oleracea*)
- Sałata
- Marchew (korzeń)
- Kolendra siewna (*Coriandrum sativum*)

Kwas szczawiowy a dieta żółwi lądowych

Opublikowane na Żółwie lądowe, żółw stepowy i grecki (<https://www.zolw.info>)

- Mięta kłosowa (*Mentha spicata*)

Bibliografia:

[1] Mowszowicz J.: *Przewodnik do oznaczania krajowych roślin trujących i szkodliwych*, Warszawa 1982, PWRiL.

[2] <http://www.ars-grin.gov/duke/highchem.html>

Adres źródła: <https://www.zolw.info/hodowla/zywienie/kwas-szczawiowy-a-dieta-zolwi-ladowych>